

Handläggare
Martin Hofmeijer
Telefon: 0850829458

Till
Kommunstyrelsen

Etableringsstopp för fristående skolor och fristående fritidshem med konfessionell inriktning

Remiss från Utbildningsdepartementet

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar följande.

Remissen besvaras med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Sammanfattning

I promemorian lämnas förslag till ändringar i skollagen (2010:800) som innebär att det införs ett etableringsstopp för fristående skolor och fristående fritidshem med konfessionell inriktning. Etableringsstoppet införs dels genom att det i skollagen anges att såväl undervisningen som utbildningen i övrigt vid fristående skolor och fristående fritidshem ska vara icke-konfessionell, dels genom att äldre bestämmelser ska gälla för befintliga fristående skolor och fristående fritidshem med konfessionell inriktning. Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2024.

Stadsledningskontoret ställer sig bakom flera av de utmaningar som utredningen adresserar. Stadsledningskontoret anser att kvaliteten i skolan ska vara i fokus. Precis som utredningen konstaterar så stärks förutsättningar för likvärdighet, integration och jämställdhet om *alla* förskolor och skolor håller hög kvalitet i den pedagogiska verksamheten och följer de regelverk som gäller.

Stadsledningskontoret vill understryka vikten av att alla myndigheter utifrån sina respektive uppdrag tillförsäkrar att alla skolor arbetar för likvärdighet och jämställdhet i enlighet med skollag och läroplan.

Bakgrund

Stadsledningskontoret har fått remiss om *Etableringsstopp för fristående skolor och fritidshem med konfessionell inriktning* från Utbildningsdepartementet på remiss för besvarande.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom stadsledningskontorets avdelning för kvalitet och säkerhet.

Ärendet

I promemorian lämnas förslag till ändringar i skollagen (2010:800) som innebär att det införs ett etableringsstopp för fristående skolor och fristående fritidshem med konfessionell inriktning. Etableringsstoppet införs dels genom att det i skollagen anges att såväl undervisningen som utbildningen i övrigt vid fristående skolor och fristående fritidshem ska vara icke-konfessionell, dels genom att äldre bestämmelser ska gälla för befintliga fristående skolor och fristående fritidshem med konfessionell inriktning. Det innebär att en huvudman för en befintlig verksamhet med konfessionell inriktning har rätt att fortsätta bedriva verksamheten. Huvudmannen har även rätt att ansöka om att godkännas för en ny verksamhet med icke-konfessionell inriktning.

Ett etableringsstopp för fristående skolor med konfessionell inriktning bedöms minska risk för brottslighet och våldsbejakande extremism. På längre sikt bidrar förslaget också till det brottsförebyggande arbetet eftersom utbildning med hög kvalitet bedöms leda till att fler elever kan gå ut skolan med goda kunskaper vilket i sin tur kan minska risken för kriminalitet och utanförskap.

Förutsättningarna för integration påverkas positivt om skolväsendet är likvärdigt och håller hög kvalitet. Alla barn och elever ska ges förutsättningar att nå sin fulla potential när det gäller utveckling och att uppnå goda kunskapsresultat. Om alla förskolor och skolor håller hög kvalitet i den pedagogiska verksamheten och följer de regelverk som gäller, stärks också förutsättningarna för integration. Förslaget om etableringsstopp för fristående skolor och fristående fritidshem med konfessionell inriktning bedöms därför i det korta perspektivet främja integration inom skolan och i det långa perspektivet främja integration i samhället.

Förslaget om ett etableringsstopp för fristående skolor och fritidshem ger i viss mån etablerade aktörer en skyddad position då konkurrensen minskar på marknaden. Förslaget bedöms dock innebära en tillåten inskränkning av näringsfriheten då en förändrad reglering är motiverad av angelägna och skyddsvärda allmänna intressen, nämligen att minska risk för våldsbejakande extremism samt säkerställa jämställdhet, likvärdighet och minska risk för segregation.

Stadsledningskontorets synpunkter och förslag

Stadsledningskontoret ställer sig bakom flera av de utmaningar som utredningen adresserar.

Stadsledningskontoret anser att kvaliteten i skolan ska vara i fokus. I enlighet med kommunfullmäktiges mål är det främsta målet att barn och elever når sin fulla potential. Precis som utredningen konstaterar så stärks förutsättningar för likvärdighet, integration och jämställdhet om *alla* förskolor och skolor håller hög kvalitet i den pedagogiska verksamheten och följer de regelverk som gäller.

Utredningen argumenterar för att förslaget om etableringsstopp minskar risk för brottslighet och våldsbejakande extremism. Stadsledningskontoret delar målbilden om att skolan på intet sätt ska kunna vara en grogrund för, och en plats som bidrar till, kriminalitet och våldsbejakande extremism. Återigen är det dock den pedagogiska kvaliteten och följsamhet till gällande lagar och regler som bör vara centralt snarare än driftsform eller eventuell konfessionell inriktning.

Av Skolinspektionens årsrapport 2021 framgår att brister gällande likvärdighet och jämställdhet har konstaterats på skolor med konfessionell inriktning, bland annat avseende undervisning uppdelat på kön och bristfällig sexualundervisning. Stadsledningskontoret ser allvarligt på dessa brister och vill understryka vikten av att såväl Skolverket som Skolinspektionen utifrån sina respektive uppdrag tillförsäkrar att alla skolor arbetar för likvärdighet och jämställdhet i enlighet med skollag och läroplan.

Stadsledningskontoret bedömer att utredningar avseende konfessionella inslag kan bli mer omfattande och resurskrävande vid ett införande av etableringsstopp. Vägledning i ett tidigt skede är därför nödvändigt, både för att underlätta utredningarna och för att säkerställa likvärdiga bedömningar oavsett tillsynsmyndighet. Konfessionella skolor och skolor som drivs av nationella minoriteter finns i hög utsträckning redan idag och är viktiga inslag i staden. Stadsledningskontoret noterar att dessa skolor inte berörs av förslaget och välkomnar att befintliga skolor med hög kvalitet inte drabbas negativt. Utformningen på förslaget ställer dock frågor kring likställighet och att vissa aktörer får en skyddad position.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen beslutar att remissen besvaras med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande

Magdalena Bosson
Stadsdirektör

Alexandra Göransson
Biträdande stadsdirektör